

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2023/24

Destinace (země, město): Mongolsko, Ulánbátar

Jméno, příjmení: Ivona Petrusová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Mongolská státní univerzita

Úvod

Český jazyk jako studijní obor byl na Mongolské státní univerzitě otevřen v roce 1992. Od té doby je o studium ze stran studentů nemalý zájem. Značný podíl má na tom i práce mongolské vyučující D. Enchdžargal, jejíž projekty a angažovanost podstatně přispěly k dobrému jménu češtiny jako oboru na univerzitě. Za zmínku stojí uvést dlouholetou spolupráci s Univerzitou Karlovou, která také ovlivňuje vývoj bohemistiky v Mongolsku. Pomáhá rovněž mongolským studentům v České republice, kde si mohou zvyšovat svoji kvalifikaci. Také samotná Mongolská státní univerzita má snahu toto mezinárodní vzdělávání podporovat.

Do roku 2014 bylo studium češtiny součástí Fakulty cizích jazyků a kultur, Katedry slovanských studií. V roce 2014 prošla univerzita reorganizací a bohemistika se stala součástí Katedry evropských jazyků společně s ruštinou, polštinou, angličtinou, němčinou, francouzštinou, italštinou, španělštinou a maďarštinou.

Výuka a výukové materiály

Výuka češtiny se nabízí buď jako hlavní obor pro studenty, kteří se chtějí specializovat na studium českého jazyka a literatury, nebo jako vedlejší obor, který umožňuje studovat češtinu jako druhý cizí jazyk.

V letošním akademickém roce si český jazyk zvolilo 5 studentů v prvním semestru a vytvořili tím první skupinu. V následujícím semestru přibylo dalších 17 zájemců o toto studium a byli zařazeni do skupiny druhé. Věk studentů se pohyboval v rozmezí 18–19 let.

Výuka probíhala 3x týdně v časové dotaci 180 minut. Stejnou časovou dotaci měla i mongolská vyučující. Co se vlastní výuky týče, mongolská vyučující kladla větší důraz na vysvětlování a procvičování gramatických jevů, česká lektorka uváděla gramatické jevy do praxe.

Všichni studenti byli začátečníci a většinou se s českým jazykem setkali poprvé. Ukončením letního semestru dosáhli úrovně A1-A2. Po absolvování těchto dvou semestrů byli studenti schopni na základní úrovni se v češtině domluvit, rozuměli jednoduchým textům a dokázali vést jednoduchou konverzaci o každodenních tématech.

K výuce českého jazyka byla stěžejní učebnicí – *Česky krok za krokem 1* (L. Holá, P. Bořilová) včetně pracovních sešitů a manuálů k lekcím. Další alternativou ve výuce byla učebnice *Čeština expres 1* (L. Holá), *Čeština pro cizince úroveň A1 a A2* (M. B. Kestřánková) a *Učebnice češtiny* (H. Confortiová, J. Cvejnová, M. Čadská).

Do výuky byly také zařazovány různé jazykové aktivity, online aktivity v aplikacích Kahoot, Wordwall, prezentace či vlastní materiály, které si lektorka vytvářela v Canvě.

Kromě učebnic byla studentům k dispozici místní bohemistická knihovna se širokou nabídkou české beletrie.

Všichni letošní studenti získali prezidentské stipendium a v září budou pokračovat ve studiu v České republice. Víze studování u nás byla pro ně velkou motivací a obecně se na pobyt v Evropě všichni těšili. Získat prezidentské stipendium a přihlásit se do prezidentského programu bude ještě možné i v příštím roce 2024/25.

Aktivity lektorátu nad rámec výuky

Součástí pracovní náplně mongolského lektorátu je také odpolední kurz češtiny, který probíhá v prostorách Velvyslanectví České republiky v Mongolsku. O tento kurz je mezi místními velký zájem. Úroveň studentů je zde samozřejmě různá, někteří jsou úplní začátečníci a chystají se na studia do České republiky, jiní již v České republice studovali či pracovali a chtějí ve studiu

češtiny pokračovat. Z výukových materiálů je tady používána učebnice *Česky krok za krokem 1* (L. Holá, P. Bořilová) a *Čeština expres 1* (L. Holá), na lekcích jsou využívány i manuály k učebnici *Česky krok za krokem 1* (L. Holá, P. Bořilová).

Tady bych velmi ráda zmínila velkou podporu, které se bohemistice zde od Velvyslanectví České republiky v Mongolsku dostává. Velvyslanec Jan Vytopil osobně s našimi studenty několikrát hovořil, aktivně se zajímal o stipendisty, kteří v září odlétají do České republiky studovat a účastnil se také některých univerzitních akcí. Na oplátku jsme byli vždy pozváni na akce, které pořádalo Velvyslanectví České republiky v Ulánbátaru. To nás také aktivně propaguje jak na různých setkáních, tak i na sociálních sítích. Společně s Lukášem Janečkem, zástupcem velvyslance, jsme několikrát besedovali se studenty v klubu Bohemistiky. Výčet společně stráveného času je nemalý. O konkrétních akcích se můžete dočíst v následujícím odstavci.

Akademický rok 2023/24

26. 9. 2023 - *Den Evropských jazyků*, stánek s informacemi o studiu na vysokých školách v České republice, prezentace o studiích a životě v ČR.

20. 10. 2023 – *klub Bohemistiky*, setkání studentů s velvyslancem J. Vytopilem a jeho zástupcem L. Janečkem.

4. 10. 2023 – *Setkání s českými politiky na Mongolské státní univerzitě*. Návštěva místopředsedy vlády Mariána Jurečky na Mongolské státní univerzitě. Společné setkání politiků, Velvyslanectví České republiky, vedení univerzity, studentů a pedagogů.

12. 12. 2023 – *Language Day for Christmas*. Vánoční setkání s ostatními studenty Katedry evropských jazyků. Ukázka vánočních zvyků a kulturních tradic v různých zemích Evropy. Prezentace českých Vánoc, zpívání koled, seznámení s našimi vánočními tradicemi, ochutnávka vánočního cukroví. Studenti si vyzkoušeli některé vánoční zvyky – rozkrojení jablíčka, louskání ořechů a pouštění lodiček.

13. 12. 2023 – *klub Bohemistiky* s adventní a vánoční tematikou.

4. 3. 2024 – *International Movie Days* – promítání českého filmu *Po strništi bos* režiséra Jana Svěráka. Film s mongolskými titulky. Této kulturní akce se zúčastnili nejen mongolští studenti, ale také čeští krajané žijící v Ulánbátaru.

28. 3. 2024 – *Velikonoce*. Společná lekce obou skupin, projektový den, prezentace velikonočních zvyků – pečení beránka, pletení pomlázky, výroba velikonočních dekorací, velikonoční kvíz.

18. 4. 2024 – *Zaisan Hill Complex*. Výlet se studenty na místní kopec, který je významný svým památkem, uctívající padlé ve II. světové válce.

11. 5. 2024 – *Den Evropské unie*. Prezentace výuky češtiny na Mongolské státní univerzitě.

21. 5. 2024 – *Webinář a online lekce*. Společné online setkání studentů a pedagogů s pracovníky ÚJOP Univerzity Karlovy v Praze. Informace k pobytu studentů u nás a následná online lekce.

Všechny akce, kromě Velikonoc, výletu a webináře, byly zaštiťovány Velvyslanectvím České republiky v Mongolsku.

Pracovní podmínky

Lektorka sdílí společné prostory s dalšími šesti vyučujícími, administrativní pracovnící a asistentkou. Má vlastní psací stůl. Pracovní notebook a tablet je majetkem DZS. Skříňka na učebnice a šanony je společná s kolegyní. V místnosti je multifunkční kopírka, tisk i papíry jsou zdarma. Lektorka si materiály sama netiskne, k tomu je k dispozici administrativní pracovnice.

Vybavení učeben je dobré. Všude je počítač, pokud není, je možno se připojit vlastním. Dále jsou místnosti vybaveny projektory, interaktivními tabulemi nebo plátny. Většina učeben má také i klasické tabule na fixy nebo křídly. S technickým vybavením zde není problém.

Vztahy mezi vyučujícími jsou přátelské. Kolegové jsou nápomocní a vstřícní. Lektorka je zapojena do dění na univerzitě. Je zvaná na zájezdy, slavnosti, účastní se prezentací.

Zázemí lektora

Univerzita hradí ubytování ve dvoupokojovém bytě, který je plně vybaven. Lektorka platí pouze internet. Pronájem bytu koresponduje s ukončením pracovní smlouvy. Celkově je standard

poskytovaného bydlení dobrý. Závady jsou řešeny během několika dní. V zimě je byt vytápěný, což je nutností, protože teploty venku dosahují až 40 stupňů pod nulou. Zima je zde opravdu řádná, začíná koncem října a trvá do počátku května. Byt je pět minut chůze od univerzity, která se nachází v centru města, což je velikou výhodou. Ulánbátar je nechvalně známý svou dopravou, ta je velmi zdlouhavá a nedostačující. Jezdí zde pouze autobusy, ty však nemají vyhrazeny pruhy pro rychlejší dopravu, a tak dojezdy na určitá místa v určitý čas jsou velmi komplikované. Funguje tady taxi, kdy vás svezou místní lidé za poplatek, ale není to o nic rychlejší, stále stojíte v kolonách. Jinak je život v Ulánbátaru srovnatelný s velkými městy. Všechno, na co jsme v Evropě zvyklí, je tady k dispozici. Kromě výše uvedené dopravy.

Ulánbátar 27. června 2024

Mgr. Ivona Petrusová

Setkání s českými politiky na Mongolské státní univerzitě

Velikonoce

Výlet na Zaisan Hill

Webinář s ÚJOP Praha